

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **Z. Š.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 1. 2024, č. j. 14 A 96/2023-34,

t a k t o :

- I. Žádost o prodloužení lhůty k předložení plné moci udělené advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti stanovené usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2024, č. j. 5 As 35/2024-5, **s e z a m í t á .**
- II. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalobkyni **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši 5000 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Nejvyšší správní soud ve shora uvedené věci obdržel dne 16. 2. 2024 kasační stížnost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) proti v záhlaví označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“); tímto rozsudkem městský soud zamítl žalobu stěžovatelky proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 2. 2023, č. j. 10.01-000068/23-002, kterým žalovaná rozhodla, že se stěžovatelce neurčuje advokát k poskytnutí právní služby podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“).

[2] Jelikož podaná kasační stížnost neobsahovala zákonem předepsané náležitosti (stěžovatelka nebyla zastoupena advokátem, resp. neprokázala, že má sama vysokoškolské právnické vzdělání), vyzval Nejvyšší správní soud stěžovatelku výrokem II. usnesení ze dne 22. 2. 2024, č. j. 5 As 35/2024-5, k doložení splnění podmínky povinného zastoupení podle § 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), k čemuž jí stanovil lhůtu 15 dnů od doručení daného usnesení. Nejvyšší správní

soud současně stěžovatelku poučil, že pokud výzvě nevyhoví, soud kasační stížnost odmítne podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[3] Uvedené usnesení bylo stěžovatelce doručeno dne 29. 2. 2024. Posledním dnem lhůty pro doložení povinného zastoupení tak byl pátek 15. 3. 2024.

[4] Nejvyšší správní soud obdržel dne 18. 3. 2024 přípis stěžovatelky (podaný k poštovní přepravě dne 15. 3. 2024), v němž soud požádala o prodloužení lhůty k předložení plné moci udělené jí advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Důvodem bylo, že jí oslovení advokáti měli poskytnutí právní služby odmítnout, a proto se obrátila na žalovanou s žádostí o určení advokáta.

[5] Podle § 40 odst. 5 zákona s. ř. s., věty třetí, může předseda senátu prodloužit lhůtu k provedení úkonu určenou soudem (za obdobných podmínek, za jakých se promíjí zmeškání lhůty, tj. z vážných omluvitelných důvodů).

[6] Stěžovatelka žádné skutečnosti, které by bylo možno považovat za vážné omluvitelné důvody ve smyslu § 40 odst. 3 s. ř. s. neuvedla. Usnesením, kterým byla k předložení plné moci vyzvána, jí byla stanovena lhůta patnácti dnů, přičemž stěžovatelka požádala o její prodloužení až poslední den stanovené lhůty, tedy 15. 3. 2024. K tomu je nutno připočíst dobu uplynulou od doručení napadeného rozsudku městského soudu, jelikož již v něm byla stěžovatelka poučena o nutnosti zastoupení v řízení o kasační stížnosti (nehledě na její vlastní bohaté zkušenosti s agendou kasačních stížností, jak je zdejšímu soudu známo z úřední činnosti). Rozsudek městského soudu byl stěžovatelce doručen dne 1. 2. 2024. K tomu, aby si obstarala advokáta, který by byl ochoten její případ převzít, tak měla dostatečný časový prostor.

[7] Lze konstatovat, že stěžovatelka k opatření právního zastoupení nepřistupovala dostatečně aktivně, když v období více než šesti týdnů (tj. od doručení napadeného rozsudku městského soudu do odeslání žádosti o prodloužení lhůty k doložení podmínky povinného zastoupení), oslovila pouze dva advokáty, jak vyplývá z její žádosti o poskytnutí právní služby adresované dne 13. 3. 2024 žalované. Stěžovatelka tak měla dostatečný čas k tomu, aby se pokusila advokáta zajistit. Je obecně známo, že počet advokátů v České republice je značný. V každém větším městě jich lze oslovit desítky (nejblíže bydlišti stěžovatelky se nachází např. statutární město Ostrava). Stěžovatelka ani netvrdila žádné mimořádné okolnosti, které by jí v hledání a nalezení právního zastoupení bránily, či jí tuto snahu neúměrně ztěžovaly.

[8] Soud proto nepovažoval za nutné v této situaci vyčkat na rozhodnutí žalované o žádosti stěžovatelky ze dne 13. 3. 2024 o právní službu pro fyzickou osobu dle § 18c zákona o advokacii (tedy opětovně určení advokáta). Nejvyššímu správnímu soudu je z vlastní činnosti známo, že žalovaná žádosti stěžovatelky uplatněné v rámci jiných řízení vedených u Nejvyššího správního soudu zamítá a advokáta jí neurčuje (viz například řízení vedená pod sp. zn.: 6 As 33/2022, 10 As 135/2022 nebo 2 As 155/2023).

[9] Nelze také přehlédnout, že předmětem řízení v projednávané věci je přezkum rozhodnutí žalované o neurčení advokáta k poskytnutí bezplatné právní služby podle § 18c zákona o advokacii. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení ze dne 30. 11. 2022, č. j. 3 As 260/2022-32, „[v]yčkávat za těchto okolností dalšího rozhodnutí České advokátní

pokračování

komory by se dříve či později mohlo proměnit v nekonečný řetězec zacyklených soudních sporů, kdy se předmětem řízení stává neurčení advokáta v rámci přezkumu rozhodnutí o neurčení advokáta v rámci přezkumu rozhodnutí o neurčení advokáta...“

[10] Uvedená úvaha Nejvyššího správního soudu se přitom v projednávané věci přímo naplnila, když je zde předmětem přezkumu rozhodnutí žalované, kterým neurčila stěžovatelce advokáta pro účely podání ústavní stížnosti právě proti citovanému usnesení ze dne 30. 11. 2022, č. j. 3 As 260/2022-32 (kdy před Ústavním soudem v řízení sp. zn. I. ÚS 413/23 rovněž žádala žalovanou o určení advokáta, kteréžto žádosti nebylo vyhověno a Ústavní soud následně její ústavní stížnost odmítl z důvodu nedoložení povinného zastoupení). Pomyslný kruh se tak uzavřel a pokud by Nejvyšší správní soud žádosti stěžovatelky vyhověl, pouze by tím zvětšoval prostor pro další zacyklení návazných soudních sporů s totožným předmětem bez reálného hmotněprávního nároku. Smysl a účel soudního přezkumu se tak v projednávané věci postupem stěžovatelky takřka vytratil a změnil se ve vedení „sporu pro spor“, ve smyslu zneužívání jejích procesních práv. Z toho důvodu Nejvyšší správní soud žádost stěžovatelky o prodloužení lhůty pro doložení povinného zastoupení zamítl (výrok I.).

[11] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, *pokud stěžovatel není v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a tato vada nebyla k výzvě soudu odstraněna, nelze v řízení pokračovat a soud kasační stížnost odmítne* (usnesení ze dne 12. 11. 2003, č. j. 3 Afs 9/2003-19).

[12] Nedostatek zastoupení stěžovatelky brání věcnému posouzení kasační stížnosti. Jedná se o nedostatek podmínek řízení, který přes výzvu soudu nebyl odstraněn, proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelky podle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl (výrok II.).

[13] O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta (výrok III.).

[14] Nejvyšší správní soud zároveň rozhodl o vrácení soudního poplatku za řízení o kasační stížnosti ve výši 5000 Kč stěžovatelce podle § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Podle tohoto ustanovení soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut. Dle odst. 5 téhož ustanovení platí obdobná situace v řízení, v němž lze rozhodnout bez jednání, dokud nebylo vydáno rozhodnutí o věci samé. Soudní poplatek ve výši 5000 Kč tak bude v souladu s § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích vrácen k rukám stěžovatelky, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí (výrok IV.).

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 21. března 2024

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu